

Методика

за определяне на кредитния потенциал на общините на базата на интегрална оценка, изчислена по критерии, и за групирането им

Методиката се основава на изчисляването на интегрална оценка за кредитния потенциал на всяка община по определени критерии и на средна оценка за страната.

А. Критерии за определяне на интегрална оценка за кредитния потенциал на всяка община и на средна оценка за страната

1. Кредитен пул на един жител (в лв.) Това е критерий, който е показателен за размера на общинските приходи на един жител.

Кредитният пул се състои от приходи, за които общините могат да решават за какво да ги използват. Кредитният пул на един жител включва отчетните данни за следните приходи по общинските бюджети:

а) данъчни приходи по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация (ЕБК): §§01-03, §13-00, §20-00;

б) неданъчни приходи, без тези от общински такси, дарения и помощи, по следните параграфи на ЕБК: §24-00, §28-00, §36-00, §37-00, §40-00, §41-00;

в) изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности по §§31-12 от ЕБК;

г) данни за броя на населението в съответната община и общо за страната.

2. Дял на собствените приходи от всички приходи (в %). Този критерий дава представа за възможността на всяка община да влияе върху размера на своите приходи. Показателят „собствени приходи” включва отчетените данъчни и неданъчни приходи по общинските бюджети по следните параграфи и подпараграфи от ЕБК: §§01-03, §13-00, §20-00, §24-00, §27-00, §28-00, §36-00, §37-00, §40-00, §41-00, §45-00 и §46-00. В показателя „всичко приходи” са включени отчетените приходи по общинските бюджети от всички раздели на ЕБК без наличностите в края на периода по следните подпараграфи от ЕБК: §§95-07, §§95-08, §§95-09, §§95-10, §§95-11 и §§95-12; преводи в процес на сетълмент по §§95-13 от ЕБК и преценка на валутни наличности по §§95-14 от ЕБК.

3. Отношение на нетния оперативен остатък към всички приходи за местни дейности (в %). Показателят „нетен оперативен остатък” се формира като разлика между повтарящите се текущи приходи и повтарящите се текущи разходи. Така получената разлика дава най-добра представа за свободния паричен ресурс, който общината може да насочи за поемане на текущите задължения за обслужване на кредит.

Текущите приходи включват отчетените данъчни приходи по общинските бюджети по параграфи и подпараграфи на ЕБК: §§01-03, §13-00, §20-00; приходите от общински такси по §27-00 от ЕБК; неданъчните приходи по параграфи на ЕБК: §24-00, §28-00, §36-00, §37-00, §41-00; приходите от изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности по общинските бюджети по §§31-12 от ЕБК.

Текущите разходи включват отчетените разходи за местни дейности без тези за капиталови разходи, като се прибавят просрочените задължения за местни дейности към края на годината, без тези за капиталови разходи.

В показателя „всичко приходи за местни дейности” са включени отчетените приходи за местни дейности от всички раздели на ЕБК без наличностите в края на периода в местните дейности по следните подпараграфи от ЕБК: §§95-07, §§95-08, §§95-09, §§95-10, §§95-11 и §§95-12; преводите в процес на сепълмент в местните дейности по §§95-13 от ЕБК и преоценката на валутни наличности в местните дейности по §§95-14 от ЕБК, като за 2009 г. и 2010 г. са добавени отчетените неданъчни приходи от делегираните бюджети по функция „Образование”.

Б. Определяне на интегралната оценка на всяка община

1. Изчислява се стойността на критериите по раздел А за периода 2008-2010 г. за всяка община, като се определя средната аритметична стойност за периода 2008-2010 г. на всеки от съставните показатели на съответния критерий за конкретната община. На базата на получените средни аритметични стойности на съставните показатели се изчислява стойността на съответния критерий за всяка община.

2. С цел постигане на съпоставимост на мерните единици, в които са изчислени различните критерии (в лв. и в %), за всеки от критериите, изчислени по т. 1, се установява максималното равнище, постигнато от община. Тази стойност се оценява като 100 на сто за съответната община. За останалите общини, на всеки критерий се изчисляват нови стойности (в %), като изчислените по т. 1 стойности на съответния критерий се отнасят към установеното максимално равнище за него.

3. Съпоставимите стойности по т.2 на всеки критерий за всяка община се събират и се делят на три. По този начин (като средна аритметична) се формира интегралната оценка за кредитния потенциал на всяка община, както и средната за страната.

В. Групиране на общините според интегралната оценка за кредитния потенциал

На базата на интегралната оценка, изчислена въз основа на отчетните бюджетни данни за периода 2008-2010 г., общините се групират по следния начин:

1. Първа група - общини, които имат стойност на оценката над средната за страната. В тази група се обособява подгрупа, включваща общините с население под 5000 жители;

2. Втора група - общини, които имат положителна стойност от нула до средната за страната, формират втора група. В тази група се обособяват две подгрупи в зависимост от стойността на интегралната оценка;

3. Трета група - общини, които имат отрицателна стойност на интегралната оценка.

* За изчисленията са използвани данни от отчетите за касовото изпълнение на общинските бюджети към края на 2008, 2009 и 2010 г. Данните за населението са с източник Национален статистически институт.